

Які особливості реалізації права на звернення за податковою консультацією в умовах воєнного стану?

Відповідно до ч. 2 ст. 64 Конституції України в умовах воєнного або надзвичайного стану можуть встановлюватися окремі обмеження прав і свобод із зазначенням строку дії цих обмежень. Не можуть бути обмежені права і свободи, передбачені статтями 24, 25, 27, 28, 29, 40, 47, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63 цієї Конституції.

Стаття 40 Конституції України гарантує, що усі мають право направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів, що зобов'язані розглянути звернення і дати обґрунтовану відповідь у встановлений законом строк.

Отже, громадяни України мають право звернутися до органів державної влади, місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, засобів масової інформації, посадових осіб відповідно до їх функціональних обов'язків із зауваженнями, скаргами та пропозиціями, що стосуються їх статутної діяльності, заявою або клопотанням щодо реалізації своїх соціально-економічних, політичних та особистих прав і законних інтересів та скаргою про їх порушення. (ст. 1 ЗУ "Про звернення громадян").

Елементи права на звернення, визначені у вказаній статті 40 Конституції України (право подати звернення та отримати на обґрунтовану відповідь у встановлений законом строк) не можуть бути обмежені в умовах воєнного стану.

При цьому порядок надання індивідуальних податкових консультацій регламентовано гл. 2 р. 3 Податкового кодексу України.

Так, за зверненням платників податків у паперовій або електронній формі контролюючий орган надає їм безоплатно індивідуальні податкові консультації з питань практичного застосування окремих норм податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на такий контролюючий орган, протягом 25 календарних днів, що настають за днем отримання такого звернення даним контролюючим органом.

Звернення платників податків на отримання індивідуальної податкової консультації у паперовій або електронній формі повинно містити:

- найменування для юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові для фізичної особи, податкову адресу, а також номер засобу зв'язку та адресу електронної пошти, якщо такі наявні;
- код згідно з ЄДРПОУ (для юридичних осіб) або реєстраційний номер облікової картки платника податків (для фізичних осіб) або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті);
- зазначення, в чому полягає практична необхідність отримання податкової консультації (наведення фактичних обставин);
- підпис платника податків або кваліфікований електронний підпис;
- дату звернення.

На звернення платника податків, що не відповідає вимогам, зазначеним у цьому пункті, індивідуальна податкова консультація не надається, а надсилається відповідь за підписом керівника (заступника керівника або уповноваженої особи) у паперовій або електронній формі у порядку та строки, встановлює Законом України "Про звернення громадян".

Індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.

При цьому, варто звернути увагу на повідомлення Державної податкової служби України від 15.03.2022 року.

Так, Державна податкова служба України (далі - ДПС) повідомила, що

“У зв’язку із запровадженням на всій території України воєнного стану Державна податкова служба України та її територіальні органи тимчасово призупинили надання відповідей на звернення підприємств, установ та організацій, звернення громадян, звернення платників податків про надання індивідуальних податкових консультацій, запити на інформацію, що не стосуються правового режиму воєнного стану, військової діяльності, надання медичної допомоги, евакуації населення тощо”.

Таким чином, в умовах воєнного стану розгляд звернень та надання індивідуальних податкових консультацій, не може бути призупинено та, у разі неможливості надання письмової відповіді, рекомендовано здійснювати шляхом усного консультування.

При цьому, радимо звертатися до ДПС саме з питань що стосуються правового режиму воєнного стану.

Як інформує ДПС, зворотній зв'язок платника із податковою службою можливий. Наразі у територіальних органах ДПС працюють «гарячі лінії» для надання консультацій платникам податків <https://tax.gov.ua/data/files/266745.docx>.

Додатково повідомляємо:

Інформаційно-довідкові послуги та консультації платники можуть отримати у Контакт-центрі ДПС за тел.: 0-800-501-007 (безкоштовно зі стаціонарних телефонів).

Громадяни, які перебувають за межами України, мають можливість зателефонувати до Контакт-центру зі стаціонарного або мобільного телефону за номером: +380 44 454 16 13.

Електронні сервіси ДПС та Електронний кабінет працюють, але з певними обмеженнями, що зумовлено необхідністю захисту прав платників.

Про особливості роботи електронних сервісів можна дізнатись за посиланням: <https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/576184.html>.